

Præsteløftet

En god rettesnor at følge ved et præstevalg

Af dr. theol. Kurt E. Larsen

I den danske folkekirke aflægges den vordende præst et præsteløfte i forbindelse med sin ordination. Oprindeligt var der tale om en ed, men fra 1870 blev eden forandret til et løfte. I løftet gives der tydelige pejlemærker om, hvad man kan forvente af en evangelisk-luthersk præst. Derfor er det også en god rettesnor for det menighedsråd, der står over for den vigtige opgave at skulle vælge en præst.

Præsteløftet lyder sådan:

Jeg N.N., som er lovligt kaldet til ..... og som i min samvittighed ved mig fri for at have benyttet noget uhæderligt middel for at komme ind i dette embede, lover for den alvidende Guds åsyn: Først: at jeg vil beflitte mig på at forkynde Guds ord rent og purt, således som det findes i de profetiske og apostoliske skrifter og i vor danske evangelisk-lutherske folkekirkes symbolske bøger, med al ærefrygt og sømmelighed forvalte de hellige sakramenter efter Kristi indstiftelse, og såvel her som ved de øvrige hellige handlinger udføre alt i overensstemmelse med de for folkekirken gældende forskrifter. Fremdeles: at jeg efter evne vil modarbejde misbrug af nådens hellige midler og bekæmpe sådanne lærdomme, som strider mod folkekirkens trosbekendelse; samt at jeg troligt vil arbejde for ungdommens kristelige oplysning og vejledning.

Endelig: at jeg vil stræbe efter, ved flittig og alvorlig granskning af Guds ord og troens hellige lærdomme, altid fuldkomnere at danne og duelliggøre mig til dette hellige embede, og beflitte mig på, som det sømmer sig en ordets tjener, at foregå menigheden med et godt eksempel, således også udførelsen af min tjeneste i dennes forskellige dele med al skyldig lydighed rette mig efter de kirkelige love og anordninger og mod foresatte og kaldsfæller udvise et sådant forhold, at der ikke med grund skal kunne føres klage over mig. Alt dette lover jeg med regnskabsdagen for øje samvittighedsfuldt at ville holde, efter den nåde, som Gud mig dertil vil give.

Fire vigtige principper skal særligt trækkes frem herfra:

1. En præst skal forkynde Guds ord rent.

En præst skal forkynde ud fra Bibelen, men præsteløftet understreger, at præstens forkyndelse også skal være ren.

Bibelens ord kan læses og tolkes på mange måder, men i en evangelisk-luthersk kirke læser man Bibelen ud fra sit centrum: Evangeliet om frelsen i Jesus Kristus. Dette evangelium pegede de profetiske skrifter (det Gamle Testamente) frem imod, og det peger de apostolske skrifter (det Nye Testamente) tilbage på. Guds ord forkyndes ikke »rent«, hvis man fx kun opholder sig ved de sider i Bibelen, der handler om moral og næstekærlighed. Jesus Kristus og hans nåde må være centrum i forkyndelsen.

En hjælp til at forkynde Guds Ord rent har vi i trosbekendelserne. Kernen i det bibelske budskab blev helt fra kirkens allerførste tid samlet i nogle trosbekendelser, som blev brugt ved dåben. Den apostolske trosbekendelse bruger vi i dag ved de fleste gudstjenester og ved alle dåbshandlinger, og den sammenfatter kirkens forståelse af Bibelen. Jehovas Vidner tolker Bibelen på deres måde, fx når det gælder synet på fremtiden og evigheden – i en evangelisk-luthersk kirke bekender vi troen på »kødets opstandelse og det evige liv«. Efter luthersk opfattel-

se forkyndes Guds ord ikke rent, hvis man udlægger Bibelen i modstrid med trosbekendelsen – hvad enten det er en person fra et andet trossamfund eller en ansøger til et præsteembede.

Der er mange religioner og også mange tolkninger af kristendommen i omløb, og sådan må det være i et frit land. Men en præst må forkynde og undervise og vejlede ud fra kirkens tolkning af kristendommen. Og det er den evangelisk-lutherske.

2. En præst skal undervise og forsvare luthersk kristendom

Trosbekendelserne fra oldtiden er fælles for alle kristne kirker, men i 1500-tallet blev kirken i Vesteuropa splittet. Martin Luther ville reformere kirken tilbage til dens oprindelige udgangspunkt, og prædikede om frelsen af nåde. Dette bragte ham i modsætning til datidens romersk-katolske kirke, og der opstod en særlig evangelisk kirke. Tre trosbekendelser fra oldtiden samt to skrifter fra reformationstiden udgør tilsammen folkekirkens grundlag («de symbolske bøger»). Derfor står der: *»... jeg vil beflitte mig på at forkynde Guds ord rent og purt, således som det findes i de profetiske og apostoliske skrifter og i vor danske evangelisk-lutherske folkekirkens symbolske bøger«*. Og videre: *»... bekæmpe sådanne lærdomme, som strider mod folkekirkens trosbekendelse; samt at jeg troligt vil arbejde for ungdommens kristelige oplysning og vejledning.«* En præst må derfor have et grundigt kendskab til evangelisk-luthersk lære, undervise i det og være i stand til at forsvare det over for andre. Blandt de punkter, der adskiller den lutherske kristendom fra andre evangeliske kristne, er synet på dåben og nadveren (sakramenterne). Derfor får præstens forhold til sakramenterne også en særlig omtale i præsteløftet.

3. En præst skal forvalte sakramenterne med ærefrygt

Den evangelisk-lutherske kirke har to sakramenter. Dåben og nadveren er indstiftede af Jesus selv, og de er nådemidler, dvs. de formidler nåden til mennesker. Disse to sakramenter er grundlæggende for kirken og troen, og derfor er de særligt vigtige i en præsts tjeneste. En præst må ikke »sjuske« ved de to hellige handlinger, så deres præg af højtid og hellighed udviskes. Heller ikke må en præst egenhændigt ændre på ordlyden i ritualerne og fylde dem med sit eget indhold.

4. En præst skal med sit eget liv være et eksempel for menigheden

Der skal være sammenhæng mellem lære og liv. Man kan ikke sige et fra prædikestolen og gøre noget helt andet i hverdagen uden at være utroværdig. En præst kan heller aldrig sige og gøre ting som »privatperson«. Tingene må hænge sammen. Præsten skal være et godt eksempel, både når det gælder etiske spørgsmål, og når det gælder kirkeskikke. En præst må behandle sin egen familie, sine naboer og samarbejdspartnere godt. Kun således kan præsten *»... beflitte mig på, som det sømmer sig en ordets tjener, at foregå menigheden med et godt eksempel ...«*

En præst må selv søge kirken og gå til nadver, også når man ikke selv har tjenesten. En præst må selv gå foran med hensyn til gode kristne vaner. Har præsten børn, må disse døbes. Præsten må bede aftenbøn med dem og opdrage dem i den kristne tro, sådan som han ved dåben formaner forældre og faddere til at gøre det.

